

חכמים, מה הם אומרים

חבורת כוח המוח ופרישת הגניבות בכיתה

זהר אביב. הוצאת כתר, 119 עמ', 26.90 שקלים

ינשם עוגר

נגד ארבעה גיבורים מדבר הספר הזה: איל קורן, המנהיג החכם, ליטל היפה והחכמה, אריק השמן והחכם וניב הרשע והחכם. ארבעת השדים האלה מכיתה ו' מכונים בקיצור "חבורת כוח המוח". מדובר בחבורת בלשים נועזת הנלחמת בפשע המאורגן לסוגיו, במסרה להבטיח לכל ילדי הכיתה (ואולי אפילו לכל בית הספר), חיים של איכות בחברה מתוקנת נטולת פשע. רק בזכותם אנחנו יכולים להניח את הילקוטים בכיתה ולצאת להפסקה, ללא פחד שמישהו יחטט בהם ויג-

זול מאתנו את המחק הצבעוני, או את סרגל המת-
כת היקר.

אבל בואו לא נקדים את המאוחר. כי בהתחלה בהתחלה, בראשית, עוד לפני שהכל התחיל – זה לא היה כך. הכל התחיל (בעמ' 10) כאשר איל (המנהיג החכם של "כוח המוח") נכנס לכיתה, ועוזי הג'ינג'י אמר לו: "הי איל, תשמע קטע, אתמול היה לי עט פרקר בילקוט, והיום הוא פתאום נעלם. איך זה יכול להיות?" איל, ממרומי משרתו, לא טרח לענות לעוזי הג'ינג'י. כי המנהיג של "כוח המוח" לא יכול לבזבז את זמנו כדיבורים עם סתם אחד. אבל אחד כך התלוננו עוד כמה ילדים שכל מיני חפצים נעלמו להם מהילקוט, והמורה ביקשה מאיל לברר מה קורה. למה רווקא מאיל? כי "כבר מכיתה אלף המורה הטילה עלי לפתור כל מיני בעיות בכיתה, כי אני תמיד הייתי ילד אחראי כזה".

באופן טבעי, "אחרי שעלינו כיתה ועוד כיתה, הבעיות נעשו יותר ויותר מסובכות", ואיל לא הצ-

ליח עוד לפתור אותן בכוחות עצמו. אז הוא גייס עזרה של ילדים חכמים אחרים, וכך נולדה "כוח המוח". אבל הפרשה הנוכחית של המחק והסרגל הנעלמים (ועוד כל מיני חפצים אחרים שנעלמו – אוי לאותה בושה – אפילו מילקוטיהם של חברי "כוח המוח"), השאירה את חבורת החכמים בפה פעור.

החבורה חקרה את כל ילדי הכיתה, בזה אחר זה. החקירה עצמה אינה מתוארת בספר, אבל מרמזים שונים ניתן להבין שהיא בוצעה לפי מיטב המסורת והסגנון של הרקול פוארו. רק תלמיד אחד לא נחקר: תומר, התלמיד החדש. וכאן העלה ניב הרשע והחכם רעיון מבריק: "תשמעו משהו, אני חושב שהילד היחיד שמסוגל לעשות לנו דבר כזה הוא תומר. נו, התלמיד החדש הזה. אף אחד אחר לא היה מעז לגעת בילקוטים של 'כוח המוח'".

מי שחושב שהנה הופיע לו הפתרון הפשוט, טועה טעות מרה. אמנם תומר הוא הגנב, אבל

מאחורי העובדה הזאת ממתנינים לחבורת החכמים ולקוראי עלילותיהם, פיתולים ונפתולים מורכבים. כי תומר, שהוא ילד טוב, לא גונב סתם כך להנאתו. כוחות עצומים ועדיפים רוחפים אותו לכך. הגנב, כך מתברר, מופעל מרחוק בטכניקות שליטה הלוקרות חות מעולמה של המאפיה. וגם זה לא סוף הסיפור. כי המאפיה עצמה אינה גוף מאוחד ושחור. יש בה כוחות חיוביים, הנאבקים כמיטב יכולתם נגד הרשע (אם כי במידת הצלחה מוגבלת למדי).

כאן מגיע תור הפסיכולוגיה הקרימינלית. יצר לב האדם טוב או רע מנעוריו? האם יכול פושע לשנות את עורו? פיתול המחץ בעלילה מגיע כאשר מתברר מי הוא זה המעניק לפושע את הסיר כוי לחזור למוטב. אבל, בסופה של העלילה, כשכל השאלות האלה זוכות למענה, מרחפת עדיין בחלל האוויר התעלומה העיקרית: לשם מה, בדיוק, נזקקה המאפיה לעטים, למחקים ולסרגלים של ילדי כיתה ו'?